

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ

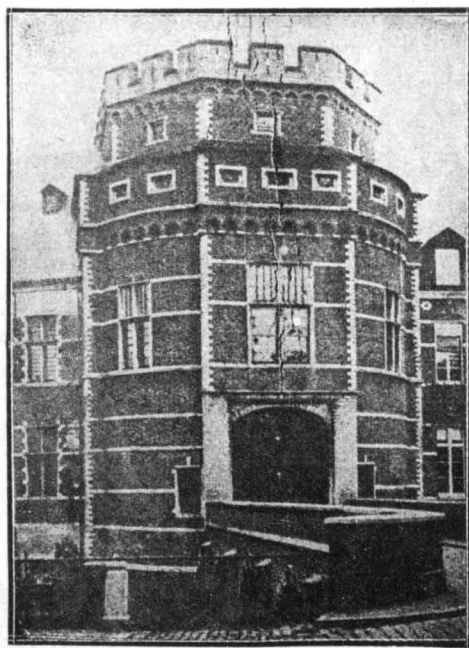
Η ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΤΟΥ ΧΟΥΓΚΣΤΡΑΪΤΕΝ

Πώς μαντεύεται ο πολιτισμός μιας χώρας. Γιατί εξακολουθούν η γυναίκες στην Εύρωπη να είναι περιζήτητες. Και γιατί γίνονται δράματα έρωτες και τιμής. Πάσες γυναίκες αναλαλούν σ' έναν άνδρα. Τα αμερικανικά σωφρονιστήρια. Οι φιλανθρωπικές εγκληματολόγοι του Βελγίου. Πώς ιδρύθηκε η Σχολή του Χουγκστράιτεν. Μία συνέντευξη με τον παλιόγνωστο εγκληματολόγο Μωρίς Ντελιερνέ, κλπ.

Ι φιλόανθρωποι υποστηρίζουν παντού και πάντοτε ότι ο πολιτισμός μιας χώρας φαίνεται από την κατάσταση των φυλακών της κι' από τα δικαιώματα που έχουν ή γυναίκες της στη ζωή. Μη σας φαίνονται καθόλου παράξενες αυτές η ιδέες. Για να βεβαιωθείτε ότι είναι σωστές, δεν έχετε, παρά να διαβάσετε ότι γράφουν οι διάφοροι επισκέπτες των Αμερικανικών φυλακών και πώς περιγράφουν την ελευθερία των γυναικών του Νέου Κόσμου. Στην Αμερική πολύ σπάνια γίνονται εγκλήματα, που έχουν άφορμή μία γυναίκα. Στην Εύρωπη όμως συμβαίνει το αντίθετο: Η γυναίκα είναι η αιτία κάθε τραγωδίας ή φόνου. Τα αυθεντικά δράματα, τ' άτυχα ειδήλια, ή έρωτική απίχθλια, ή απογοητεύσεις, το μίσος, όλα καταλήγουν στο έγκλημα. Οι Εύρωπαίοι σκοτώνονται πάντοτε για μία γυναίκα, σαν να ήταν αυτή ένα εξαιρετικό πλάσμα, τελείως διαφορετικό από τ' άλλα δημιουργήματα του Θεού. Κι' ωστόσο δεν έχουν δίκιο. "Υστερ' από τον παγκόσμιο πόλεμο, ο αριθμός των γυναικών αυξήθηκε πολύ δυσανάλογα έν συγκρίσει με τους άνδρες. Από μία τελευταία στατιστική βλέπουμε ότι σε κάθε άνδρα αντιστοιχούν τρεις και τέσσερες γυναίκες. Σε πολλές χώρες μάλιστα αυτή η διαφορά είναι πιο μεγάλη. Κι' όμως άκόμη δεν ιδρύθηκε ένας σύλλογος προστασίας των δικαιωμάτων του άνδρος, ενώ σ' όλη την υδρόγειο υπάρχουν χιλιάδες σύλλογοι για την προστασία των δικαιωμάτων της γυναίκας. Οι μόνοι που κατάλαβαν ότι η γυναίκα είναι ένα όμοιο πλάσμα με τον άνδρα, με μερικές μόνο ανατομικές διαφορές, είναι οι Αμερικανοί. Κι' έτσι αυτοί άφησαν ελεύθερες τις γυναίκες να κάνουν ό,τι θέλουν, να τους βοηθούν στις εργασίες τους και να ζουν όπως τους άρεσει, χωρίς να δίνουν το δικαίωμα σε κανέναν να τις κρίνει. "Ετσι όμως έπεσε κι' η αισθηματική αξία των γυναικών. Κι' ενώ οι Εύρωπαίοι κοπάζουν πάντα να γίνουν πλούσιοι για να ικανοποιούν καλύτερα τις ιδιοτροπίες της φίλης τους, οι Αμερικανοί δεν πονοκεφαλιάζουν για τις στενωδωρίες της καρδιάς και φροντίζουν για τις επιχειρήσεις τους, χωρίς να πολυσκοτίζονται, ούτε για τη ζωή που κάνει η γυναίκα τους, ούτε αν τους είνε πιστή. Γι' αυτά όλα φροντίζουν οι ειδικοί σύλλογοι των γυναικών. "Ετσι στον Νέο Κόσμο δεν υπάρχουν τόσα πολλά δράματα της καρδιάς και τα εγκλήματα έχουν πολύ κοινές αιτίες. "Όσο για τον εγκληματία, τον θεωρούν έναν παραστρατημένο άνθρωπο και προσπαθούν να τον φέρουν στον ίδιο δρόμο, με τον πιο καλό και τον πιο μαλακό τρόπο. "Έχουν ιδρύσει ως γνωστό υποδειγματικές φυλακές, γεμάτες ήλιο και ύγεια και μόνο όταν καταλάβουν ότι χάνουν αδικώς τον καιρό τους.. κλείνουν τ' άν κατάδικο στα υπόγεια αυτών των φυλακών και τον εγκαταλείπουν στο έλεος του Θεού και των δημιών του!

Οι κάτοικοι της Εύρώπης όμως μέχρι τα τελευταία χρόνια είχαν πολύ διαφορετική ιδέα για τις γυναίκες και για τους καταδίκους. Και τ' αποτέλεσμα; Παντού εξακολουθούν να υπάρχουν ύδρα κι' ανήλια φρούρια, γεμάτα από άρρωστούς κι' εξαγριωμένους ανθρώπους, τα όπο'α παραδόξως δνομάζονται σωφρονιστήρια, ενώ θα έπρεπε να λέγονται επίγειες κολάσεις! Φαντασθήτε λοιπόν τί άναστατώσει προκάλεσε η πληροφορία ότι στο Χουγκστράιτεν του Βελγίου ιδρύθηκε δω και λίγο καιρό ένα πρότυπο σχολείο φυλακισμένων, με το σκόπο να τους ξαναδώσει τον ανθρωπισμό τους.

"Ενα από τα κτίρια των περιφημων φυλακών Χουγκστράιτεν

"Όλοι οι δημοσιογράφοι της Εύρώπης ζήτησαν να πάρουν συνεντεύξεις με τον διοικητή αυτών των μοντέρνων φυλακών και έσπευσαν να πάνε στο Χουγκστράιτεν για να τις έπισκεφθούν. Μαζο μ' αυτούς ήμουν κι' έγώ. Και με την άληθεια, δεν μετανόησα για το κοπιαστικό ταξείδι στο όπο'ο υπεβλήθη για να γράψω αυτή την ανταπόκρισή μου για τ' «Άστνομήκη Νέα! του Παρισιού και για τόν «Νττέκτιβ» της Νέας Υόρκης. Σε περιήγηση της Αιμβέρσας κι' ακριβώς στις όχθες του ποταμού Μώζα, κοντά στα Βελγικοαλλανδικά σύνορα, υπάρχει μία πολυ όμορφη και γραφική πόλις, το Χουγκστράιτεν. "Έχει άπεραντα δάση, μεγάλα λιβάδια κι' οι κάτοικοι του δεν ξεπερνούν τις τρεις χιλιάδες. Οι περισσότεροι άπ' αυτούς είναι έυλοκόποι, κεραμοποιοί και οι άλλοι ασχολούνται με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. "Όλοι τους είναι εύτυχιόμοιοι, γιατί πάντα έχουν δουλειά και το γλυκό κλίμα τους έχει κάνει ειρηνικούς κι' άγαθούς σαν πρόβατα. Οι κάτοικοι του Χουγκστράιτεν ποτέ δεν άποχήθηκαν τα δικαστήρια και γι' αυτό σ' αυτή την ήσυχη τοποθεσία αποφασίστηκε δω και τρία χρόνια ή ανέγερση των προτύπων σωφρονιστικών φυλακών του Βελγίου. "Εμφυσησθηκε λοιπόν το σχετικό κονδύλι από την Κυβέρνηση και πολλές χιλιάδες εργατών άπασχολήθηκαν για την ανέγερσή τους. Και πράγματι το καλοκαίρι του περασμένου χρόνου αυτό το τεράστιο κτίριο ήταν έτοιμο για να δεχτεί τους καταδίκους.

Η φυλακή του Χουγκστράιτεν μοιάζουν μ' ένα μοντέρνο έξοχικό ανάκτορο κι' είναι διηρημένες σε δυο μεγάλα οικοδομήματα, χωρισμένον μεταξύ τους. Στο ένα φιλοενοούνται ή γυναίκες κατάδικοι και στο άλλο δλοιοι εγκληματίαι, που δεν έχουν περάσει τα τριάντα χρόνια κι' υπάρχει έλλειψ να συμμορφωθούν και να γίνουν πάλι χρήσιμοι άνθρωποι για την κοινωνία. "Ενωείται ότι ή γυναίκες φυλακές με τις ανδρικές δεν έχουν καμιά σχέση μεταξύ τους, για να μην... εξαγριωνονται οι κατάδικοι από την παρουσία των γυναικών και νοσταλγούν τις μέρες της ελευθερίας τους και των εγκληματικών τους θριάμβων!

Διοικητής αυτού του νέου σωφρονιστηρίου του Βελγίου είναι ο κ. Μωρίς Ντελιερνέ, ο όπο'ος είναι πασιγνωστός για τις εγκληματολογικές μελέτες του κι' είνε δικαί για τις μελέτες του τις σχετικές με την εγκληματικότητα των παιδιών και της νεολαίας. "Ο κ. Ντελιερνέ είναι ο άνθρωπος που είχε την ιδέα της ίδρύσεως αυτών των φυλακών και δεν ήσούγασε, παρά μόνο όταν πραγματοποιήθηκε το φιλόανθρωπο έργο του.

—Στη Σχολή του Χουγκστράιτεν, μου είπε, έχουν σήμερα διακόσους μαθητάς κι' έκαστο μαθήτριες...

—Συγγνώμη, του παρατήρησα, είπατε ότι έχετε μαθητάς και μαθήτριες; Κι' οι κατάδικοι;

—Μ' άγαπητέ μου, δεν υπάρχουν κατάδικοι. Πολλές φορές μου δόθηκε ή ευκαιρία να ύποστηρίξω ότι ένας πολίτης που έκανε έν' άδίκημα για τόν έλλα ή τόν βίβα λόγω και τιμωρήθηκε γι' αυτό από τούς νόμους της πολι-

τείας, δέν παύει νά είνε άνθρωπος. Κι' έχουµε πολλά παραδείγµατα τέτοιων ανθρώπων που ξαναγίναν τίµιοι, γιατί κλείστηκαν σέπραγµατικά σωφρονιστήρια κι' όχι σέ μαρτυρικές τρωήγλες, που τούς κάνουν νά σκέπτονται πάντα πώς νά δραστηρεύσονται. "Ετσι τούς τροφίµους τών φυλακών τού Χουγκοτράιτεν δέν τούς αφήνω ούτε µία στιγµή νά σκεφθούν ότι είνε κατάδικοι κι' ότι είνε κλεισµένοι εδώ πέρα γιατί έκαναν ένα έγκληµα. Μά κάθε τρόπο προσπαθώ νά τούς κωνά νά ξεχάσουν τ' αδικηµά τους. Προπάντων τούς θένω καταδικούς και τ'α παιδιά. "Αλλωτε και τ' σωφρονιστήριου τού Χουγκοτράιτεν μοιάζει περισσότερο µ' ένα υποδειγµατικό σχολείο, παρά µε φυλακές. "Έχει εύρύχωρες αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, ένα µεγάλο γυµναστήριο, λουτήρες κι' αίθουσες αναπαύσεως, στις όποιες οι κατάδικοι µαζεύονται κάθε άπόμενα για νά διασκεδάσουν µε διάφορα παιχνίδια. Μοιάζουν όλοι τους µε µεγάλα παιδιά λιγάκι κακομαθηµένα, τ'ά όποια δλως τους αγαίζω νά αρχίζουν νά πειθαρχούν και νά ήµερεύουν. Στην αρχή, όταν τούς μεταφέρουµε στό Χουγκοτράιτεν κι' είδαν όλες αυτές τις αναπαύσεις και τήν έλευθερία που είχαν, νόµισαν ότι τούς παίζουµε κανένα άσχηµο παιχνίδι και θέλησαν νά δραστηρεύσονται. Είγαµε όμως λάθος τ'ά µέτρα µας κι' έτσι έµποδισαµε τήν άπόδρασή τους. Τότε, για νά τούς κωνά νά πιστέψουν ότι αυτό τ'ό σχολείο ήταν πραγµατικά γι' αυτούς, είπα και τους µάζεψαν οι κλητήρες, δηλαδή οι δεσµοφύλακες στην αλλη τής Σχολής κι' εκεί τούς παρακάλεσα νά µε βοηθήσουν νά τούς ξανακωνά ανθρώπους. Οι κατάδικοι µε κύταξαν µ' ένα ήλιθιο χαµόγελο κι' ό ένας σκουνούσε κοροϊδευτικά τόν άλλον. "Ενας µάλιστα άπ' αυτούς δέν βσταάει και µοι έπτε:

—Δέν τ' αφήνεις αυτό, κ. διοικητή. "Εµεις ξέρουµε πώς περιποιούνται κάτι άνθρωποι σαν και µας. Δέν µπορείς λοιπόν νά µας κωνά νά πιστέψουµε ότι δέν µας έτοιµάζεις κανένα καινούργιο βάσανο!

Φώναξα αύτουνοδ τού καταδικου νά πλησίση και τόν ρώτησα νά µοι πη πώς τόν λένε και πού ήταν τ'ό έγκληµά του

—Αέγουµαι, µ' άπάντησε, Ραούλ. Μά είµαι πού γνωστός µε τ' όνοµα «Άλεπου». Μά καταδικασαν, γιατί νόµισαν ότι είχα κόψει τ'ό λαϊµό µιάς γρηθιάς για νά τής πάρω τ'ό κοµπόδεµα.

Αύτ'ό έγκληµατίας δέν ήταν ούτε είκοσι χρόνων.

—"Άκουσε, τού είπα, έχω έµπιστοσύνη σ' έσένα, γι' αύτ'ό θά σέ διορίσω έπόπτη τής τάξεως. Φρόντισε νά φανής άξιος τής έµπιστοσύνης µου.

Αύτ'ό λοιπόν ό κατάδικος άπό κείνη τή µέρα έγινε φρόνιµος και κολακεύεται τόσο άπό τήν έµπιστοσύνη που τού είχα δείξει, όστε κύτταξε νά εφαρµόζονται κατά γράµµα οι κανονισμοί.

Στή Σχολή τού Χουγκοτράιτεν οι κατάδικοι µαθαίνουν διάφορες τέχνες κι' όταν θά τελειώση ή ποιή τους, όχι µόνον δέν θά είνε πειά ό άγριοι και τροµεροί δολοφόνοι, αλλά θά γίνουν πολύ καλοί τεχνίτες, γιατί όλοι τους είνε τετραπέραστοι. Τ'ό ίδιο κι' ή γυναίκα έργάζονται όλη τή µέρα διασκεδάζον, µαθαίνουν γράµµατα και σιγά-σιγά ξεαναγίνονται πάλι άνθρωπίνες ύπάρξεις.

"Η φυλακές τού Χουγκοτράιτεν είνε ή πιο µοντέρνες φυλακές τής Εύρώπης. Μά ό διοικητής τους, στό τέλος τής συνεντεύξεώς του, δέν είσασε νά µοι όµολογήση ότι δυστυχώς ύπάρχουν και κατάδικοι που δέν µπορούν νά συµφορνωθούν. Αύτ'όυς άναγκάζεται, για νά µη χαλάσουν και τούς άλλους, νά τούς στέλνη πάλι πίσω στό τρωαγµατικά κάτεργα. Είνε οι έκ φύσεως έγκληµατία που δέν µπορούν νά διορθωθούν ποτέ. Μ' αύτοι είνε πάρα πολύ λίγιο έν συγκρίσει µε τούς άλλους ανθρώπους που έγκληµατούν σέ µία στιγµή παραφροσύνης, κι' αύτοι θέβαια έχουν τήν έλπίδα νά ξεαναγίνουν καλοί και τίµιοι πολίτες,

ΠΙΛ ΜΠΡΕΝΓΚΕ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Ο ΣΥΝΕΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Μιά µέρα, ένας Γασκωνός, μόλις άκουσε νά µιλούν για τήν έξυπνάδα µερικών ανθρώπων, είπε:

—"Εγνώρισα κι' έγώ έναν άνθρωπο έξαιρετικά έξυπνο και µεθυστικό. Αύτ'ό χριστιανός λοιπόν κάποτε, που τού έτυχε ένα φοβερό και άνεπαυρόντο δυστύχηµα, τόσο πολύ άπελπίστηκε, όστε τράθηξε και ξερρίζωσε όλα του τ'ά µαλλιά. "Άλλά, προσέξτε, δέν ξερρίζωσε παρά µόνον όσες άσπρες τρίχες είχε!...

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΜΟΝΑΧΟΚΟΡΗ

Γιά πές µου, κόρη µ' όµορφη, γιατί έχεις τόσες χάρες ;
Μέ τί σέ τρέφει ή µάννα σου, και τί καλά σου δίνει ;
Μή σέ ταΐζει ζάχαρι, για νύχρη τή γλυκάδα ;
Μή σέ ποτίζει γάλατα, κι' άσπρίζεις σαν τ'ό γάλα ;
Μή σέ κερνά ροδόνερο, κι' ανθίζεις σαν τ'ά ρόδα ;
Μή σούχει τρώµατα πούπουλο, για να γλυκοκοιµάσαι ;
Και µόχο στα προσκέφαλα, για νά µοσχοµυρίσης ;
—Μένα ή καλή µαννούλα µου, κι' ή άκριβη µου µανέρα,
Δέ µε ταΐζει ζάχαρι, δέ µε ποτίζει γάλα,
Δέ µε κερνά ροδόνερο, για νά πολυµορφοβάνω,
Μέ τήν καλή τής τήν εύχη, µυρίζω σαν τ'ό µόχο,
Μένα ή καλή µαννούλα µου µε χάδια µ' ανατρέφει
Μέ τ'ά γλυκά τής τ'ά φιλιά µου δίνει τή γλυκάδα,
Μέ τήν καλή τής τήν εύχη, µυρίζω σαν τ'ό µόχο,
Μέ τήν άσπρη τρέφουµαι, κι' ανθίζω µ' όµορφαίνο,
Γιατ' είµαι κόρη µοναχή και κόρη χαιδεµένη.
("Απ' τ' «Ειδύλλια») Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΤΟ ΧΕΡΙ

Λάµπει καθαρίο µέτωπο, και διώνγεις τ' άγρια σκότη,
Μάγουλα δροσοστάλαχτα µοσχοβολάτε νειότη,
Στόµα πού στόπες κάποτε στό µέλι τ'ό φαρµάκι,
Λαχταριστέ χιονόλαµε, κυµατιστό κορµάκι,
Κι' έσεις µαλλιά, πού πιάµε µέ τ'ά σγουρά πλεµάτια
Κι' έσεις πού σατεύετε τ'ά έγκάρδια βάθη, µατία!

"Οραία είνε, δόλολαµπρα, µά τ'ό δικό µου άστέρι,
Θέσες όµορφιάς δέν είνε σείς, δέν είνε έν έν χέρι!
Χέρι πού ποτέ ή Προκοπή, και π'ότ' ή "Ελενηούση,
Τόχου η µιά για νά βοηθή, κι' ή άλλη για νά δίνη,
Χέρι σαν μάγισσας ραβδί, κ'όθε πού γγίζει ανθίζει,
Και για νά κωνά τ'ό καλό, άκόµα κι' άσχηµίζει!

"Ω χέρι, τού φτωχού χαρά και τού σπιτιού καµάρι,
"Ατίµητο, παρθετικό, κρυφά µαργαριτάρι,
Μή φύγεις άπό πάνω µου, µη λείψεις άπό µπρός µου
Κι' όδηγα τόν άνήξερο στην έρηµία τού κόσµου,
"Αστρο στους Μάγους έδειξε τ'ό όρµο τού Μειοσιχ,
"Ω χέρι, δείξε µου κι' έσύ πού κρύβεται ή Εύτυχία!
("Από τ'ά «Μάτια τής Ψυχής µου») Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΑΠΑΡΗΓΟΡΤΗΣ

"Ωϊμέ, πώς άπαράτητες όϊµένα!
Μέ πούα καρδιά, µέ πούα ψυχή, ψυχή µου,
Τ'ό µαύρο και ταλαίπωρο κορµί µου,
Πού ζ'όσε µόνιο κι' έπτεε για σένα ;
"Ελεος νά λάβη αύτή ή καρδιά για µένα,
Τής τύχης µου δέν ήταν, κι' όι ρυθιοί µου,
Και τ' άπαυτό µου δάκρυ, όι στεναγμοί µου,
Ήσανε σωθικά άπολιθωµένα,
Τώρα τυφλός άπόµεινα, ό καϊµένος
Μήτε µένε π'ό µέσ' στην καρδιά µου,
Τ'ό πάθος µου µε σθείρει νά λαλήσω!
Στόν άιµιο τού γιαλού νονατισµένος,
Τ'ό πέλανος πού σ' άποπασε θεά µου,
Παρακαλώ νά σέ γυρίση πίσω...
("Από τούς «Στεναγµούς» 1857)

ΑΝΤ. ΜΑΝΟΥΣΟΣ

ΒΡΑΧΝΑΣ

"Ω, μήτε ή γύµνια, μήτε ή πέινα—άλλοθιµό µου!—
—Χαρίσµατα πού µιά φορά άπό σέ τ'ά πηρα—
Μήτε τ'ό νυχταπόσκειτο—κακή µου µοίρα—
Μέ σέρνει έπί ένα φάντασµα τού όρµου.

Τ' άραγνιασµένα µατία µου ζητούν σέ γύρα
Και τ' άσπασκο τ'ό χέρι µου, πού ρίγη τρούσο
Τ' άνασταλέουον σύγκροµο, µέ τόν καιµού µου
Τόν άλυωτο, σου άργοντυπά στην έξω θύρα.

"Ελα, και τ' άνοιξιµάνισµα πού οιάζει,
Δέν είνε παρ' άγέρας και χαλάζει,
"Ω, σήκω κι' άνοιξέ µου, είµ' εκείνη.

Γιά µιά στιγµή παράτησα τ'ά καταγθόνια,
Αποµνηµένη ή δύστυχη γρόνια και χρόνια,
Νά πέσουµε έλλη µιά φορά στην ίδια κλίνη,
("Από τις «"Ωρες») Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ